

Magdalena Sitek

"Lineamenti giuridici delle attivitg turisitiche", Cosimo Notarstefano, Bari 2003 : [recenzja]

Studia Prawnoustrojowe nr 6, 261-263

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Cosimo Notarstefano, *Lineamenti giuridici delle attività turistiche*, Bari 2003, Cacucci Editore, ss. 319.

Stworzenie wspólnej przestrzeni gospodarczej w ramach Wspólnot Europejskich i zintensyfikowanie integracji gospodarczej w Unii Europejskiej owocuje dynamicznym rozwojem poszczególnych sektorów gospodarki. Jednym z najlepiej rozwijających się działów gospodarki, zresztą nie tylko w UE, ale również na świecie, jest turystyka. Rozbudowa infrastruktury turystycznej oraz nowe formy uprawniania turystyki wymagają odpowiednich uregulowań na poziomie wspólnotowym i krajowym. Konieczne są również uregulowania regionalne, często przekraczające obszar jednego państwa, ze względu na jednolitość danego regionu turystycznego. Przykładem tego są Alpy czy basen Morza Śródziemnego – obszary oznaczone największą aktywnością turystyczną. W tej perspektywie niezwykle cenna jest monografia jednego z najlepszych w Europie znawców tematyki uregulowań prawnych z zakresu turystyki, Cosimo Notarstefano, pt. *Lineamenti giuridici delle attività turistiche*, która to zawiera uregulowania dotyczące zarówno prawa turystycznego we Włoszech, jak i w Unii Europejskiej.

Praca składa się z 9 rozdziałów, wprowadzenia oraz tłumaczeń szeregu dokumentów prawnych włoskich i wspólnotowych dotyczących turystyki. Na końcu znajduje się wykaz literatury. W pracy nie ma typowego zakończenia czy podsumowania przedstawionych tez.

We wprowadzeniu (s. 11–25) został przedstawiony historyczny rozwój działalności turystycznej, przyczyny, dla których turysta winien być chroniony oraz krótka charakterystyka ustawodawstwa turystycznego włoskiego i wspólnotowego.

W pierwszym rozdziale (s. 29–53) zatytułowanym *Il contratto d'albergo e la responsabilità dell'albergatore*, omówiono naturę prawną umowy hotelowej i zakres odpowiedzialności prowadzącego hotel, pensjonat czy noclegownię. Odpowiedzialność ta ma przede wszystkim charakter cywilny. Ciekawostką w tym rozdziale jest odniesienie ustawodawstwa włoskiego do regulacji międzynarodowych, w szczególności do *Règlement international de l'Hôtellerie* i do międzynarodowej konwencji dotyczącej hoteli, agencji podróży *Code de pratique sur les relations entre hôtels et agences de voyages*.

W rozdziale drugim (s. 47–59), zatytułowanym *I contratti turistici*, przedstawiono specyfikę kontraktów stosowanych w turystyce oraz ich opracowania

w doktrynie prawniczej. Cenne jest również zwrócenie uwagi na aspekty dogmatycznoprawne.

W trzecim rozdziale (s. 63–70), zatytułowanym *La Convenzione Internazionale relativa al Contratto di Viaggio (C.C.V.)*, zanalizowano treść międzynarodowej umowy dotyczącej umowy podróży, a w szczególności obowiązki i prawa organizatora, pośrednika i podróży, jak i samego podróżnego. W odrębnym punkcie tego rozdziału omawiana jest dyscyplina odpowiedzialności organizatora i pośrednika podróży.

W czwartym rozdziale (s. 73–91), zatytułowanym *La Direttiva CEE n. 314/90 del 13/6/1990 concernente i viaggio e le vacanze e circuit „tutto compreso” e il Decreto Legislativo 17 marzo 1995, n. 111*, znajdziemy normy wspólnotowe dotyczące kompleksowych usług turystycznych zawartych w dyrektywie 314/90. Dyrektywa ta została w 1995 r. implementowana do systemu prawa włoskiego.

W piątym rozdziale (s. 95–102), zatytułowanym *Regolamento (CEE) del Consiglio n. 295/91 del 4 febbraio 1991 che stabilisce norme comuni relative ad un sistema di compensazione per negato imbarco nei trasporti aerei di linea*, zaprezentowano instytucję *overbooking aereo* w ustawodawstwie wspólnotowym i włoskim. Zjawisko to dotyczy szkód powstałych na skutek niewywiązania się linii lotniczych z zawartych umów turystycznych.

W szóstym rozdziale (s. 105–127), zatytułowanym *I sistemi di pagamento nel turismo: il caso delle carte di credito*, omówiono najczęściej spotykany sposób zapłaty za usługi turystyczne, tj. karty kredytowe. Dokonuje się ich klasyfikacji oraz podaje uregulowania dotyczące stosowania kart kredytowych na terytorium Unii Europejskiej. Przedstawione zostały także trudności, z jakimi spotykają się turyści przy płaceniu za usługi turystyczne kartą kredytową.

W siódmym rozdziale (s. 131–146), zatytułowanym *La disciplina delle professioni turistiche*, scharakteryzowano zawody związane z turystyką w świetle ustawodawstwa krajowego.

W ósmym rozdziale (s. 149–174), zatytułowanym *La legge n. 135 del 29 marzo 2001. Riforma della legislazione nazionale del turismo e la disciplina di settore*, przedstawiono reformę ustawodawstwa włoskiego w zakresie prawa turystycznego. Podstawą tej reformy była ustawa z 2001 r. Kolejnym aktem był dekret Prezesa Rady Ministrów z 2002 r. Nowe uregulowania dotyczyły głównie turystyki seksualnej, traktów winnych, turystyki uzdrowiskowej i turystyki morskiej.

W dziewiątym rozdziale (s. 177–198), zatytułowanym *La tutela del turista*, wyliczono zasady ochrony turysty jako konsumenta usług turystycznych. Autor określa status prawny turysty oraz sposoby jego ochrony, zwłaszcza przed szkodami wyrządzonymi na skutek nieudanych wakacji zawinionych

przez organizatora lub inny podmiot działający w obszarze sektora turystycznego.

Do publikacji dołączono teksty włoskich aktów prawnych oraz tłumaczenia włoskie aktów wspólnotowych, które wykorzystano w książce. Praca jest niezwykle ciekawa, zawiera wiele danych użytecznych z punktu widzenia polskiego czytelnika dzięki licznym odniesieniom do uregulowań wspólnotowych, z podaniem ich interpretacji.

Magdalena Sitek